

SEGELSKIPPENS UTVECKLING EFTER 1100(mest riggen)

- 1180- Stävroder(möjligen i Frisland under 1100-talet)på dopfunt i Winchester, England.
- 1200- Revsejsingar. Troligen ankarklys i Medelhavsområdet 1219.
- 1200/1300- Bogspröt(för bolin-höll. boelijn), i Medelhavsområdet ankarklys. Rakstävade hansaskepp i motsats till rundstävade engelska skepp. Liggande gångspel
- 1268- 2 master med latinsegel i Medelhavsområdet belagda(Ludvig IX den helige korståg till Egypten)
- 1300- Bonett.
- 1304- Stävrodret till Medelhavet(möjligen toppläntor i norr)
- 1340- Ankarklyset genomfört.
- 1350- Bevåring.
- 1367- Två master med rå och latinsegel.
- 1400- Holkens genombrott. I Nordeuropa ankarklys, vantvevlingar, runda märsar. I början av detta århundrade allmänt med styrsegel akterut-mesan. Plattgattade små farkoster. Betingbalken. Stående gångspel. Italiensk karack m. 3 master, 2 däck seglade 1400 från Genua till England.
- 1470- Kraftig bevåring. Märsar på alla tre masterna.

- 1492- Vantvevlingar, möjligen ännu något tidigare i Medelhavsområdet.
- 1475- Stormärssegel, gardin, gigtåg, blinda, topplänkor allmänna i Nordeuropa. Små farkoster med spri- och stagssegel.
- 1500- Bonaventuramesan, vantvevlingar i Sydeuropa, utriggare till bonaventuran.
- 1501- Kanonportar med kanondäck(Descharges de Brest, Frankrike).
- 1509- Bramsegel, om också inte allmänt.
- 1520- Förmärs.
- 1540- Alla större skepp har fyra masjer. Galeonen.
- 1545- Flagga på bogsprötet, storbram, mesanbonett.
- 1549- Ledsegel(lä-segel)till omkr. 1650.
- 1565- Rundad akter."Flöjten"uppstår i staden Hoorn"mot slutet av 1500-talet."
- 1575- Kullerstocken.
- 1580- Nedskurna kastell(för- och akter) Ung. vid denna tid försvinner äternäten också.
- 1590- Komplicerade, dekorativa hanfotssystem. Boejer(holl.)-bojort med sprisegel och stagssegel(fock)i Östersjön.
- 1609- Ung. detta år försvinner latinskt kryssmärssegel(begarsegel)finns dock i vissa områden kvar till åtminstone 1613. Först försvann kryssmärsseglet helt, men ersattes redan ca 1609 med råsegel mellan två rår, kryssmärsrå och beginerå.
- 1610- Tredäckare(Prince Royal).
- 1613- Bovenblinda.
- 1625- Bonaventuran försvinner.
- 1637- Bovenbramsegel(röjel- av eng. royal)
- 1650- Ledsegel och bonett försvinner.
- 1660- Fotpert, stagssegel återkommer, stagen får hanfotssystem vid märsarna, för att inte skada seglen. Flata märsar.
- 1690- möjligen redan på 1680-talet: Vaterstaget, som fixerade bogsprötet uppåt, omedelbar anledning: stagsseglens dragning uppåt. Först på franska skepp. I Sverige det stora linjeskeppet"Kung Karl"på målning 1694.Mot slutet av detta sekel är galjonerna nästan stående. Underrårnas topplänkor, eselhuvuden(tegelstensform i eng. skepp, fra.holl m.fl.rundade)
- 1700- Klyvarbom, bovenblinda därunder, mesanen gaffelsegel, på stora skepp behölls rån till reservspira.
- 1710- Fockhalsdävertar på alla eng. skepp.
- 1750- " " allmänna.
- 1775- Mesanen får bom. Alla blindor slopas. Jagaren ut på klyvarbommen. Kopparförhydning.
- 1790- Svenska skepp får mesanbom(reparationerna vid Sveaborg efter Viborgska gatloppet).

Litt.: Björn Landström: Skeppet. Forum(Nederländerna)1961.

Gustaf Halldin: Svenskt skeppsbyggeri Allhem Malmö 1963.